

Kesselse Waard

Meer ruimte voor de natuur

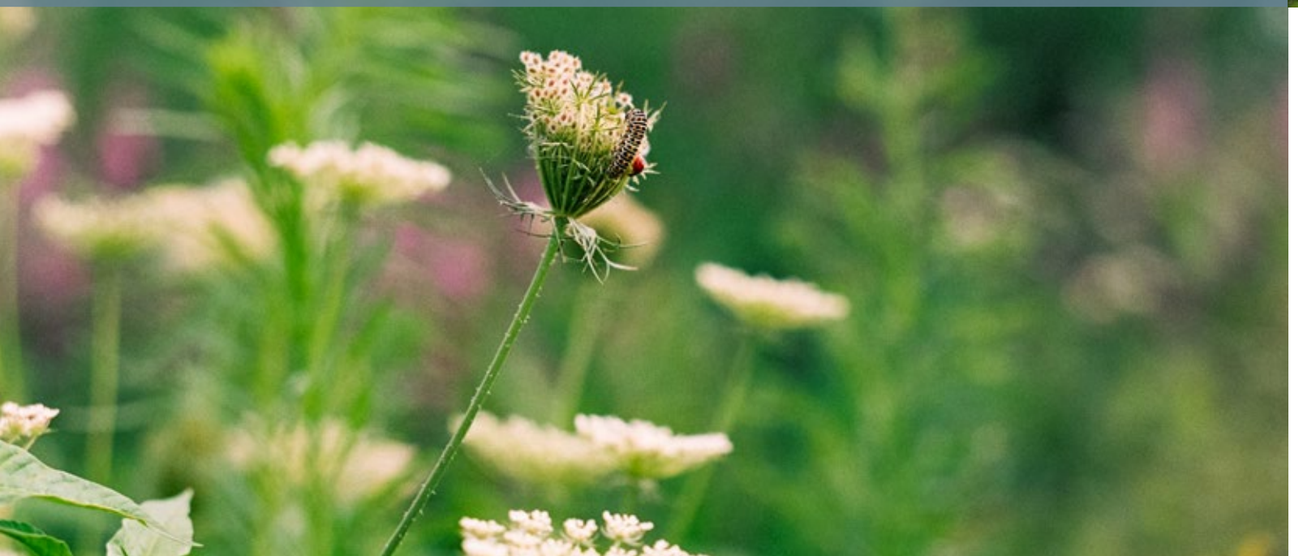
Oktober 2026

GRONDBANK GMG

Natuurmonumenten

Meer ruimte voor de natuur

De Kesselse Waard is een rustig natuurgebied zonder vaste wandelpaden. Je kunt er struinen, heerlijk uitwaaien en van de natuur genieten. Sinds 2013 werken K3, Grondbank GMG en Natuurmonumenten samen aan de ontwikkeling van dit soortenrijke natuurgebied. Door verschillende maatregelen is al meer ruimte ontstaan voor riviergebonden natuur. We onderzoeken nu of we die ruimte verder kunnen vergroten.

Verder ontwikkelen
Natuurmonumenten heeft als eigenaar de ambitie om de Kesselse Waard verder te ontwikkelen tot een kwalitatief hoogwaardig (rivier)natuurgebied met extensief recreatief medegebruik (struinen). In de afgelopen jaren is al veel veranderd in de uiterwaard bij Maren-Kessel. Zo zijn de stortstenen langs de oevers verwijderd. Hierdoor kunnen de oevers zich natuurlijker ontwikkelen. Ook is een deel van de bodem van de plas opgehoogd, waardoor hier meer ondiep water is ontstaan.

Volgens de huidige vergunning blijft een groot deel van de plas diep. Deze diepte komt van nature niet in het rivierenlandschap voor. Het zou voor de natuur beter zijn om de plas op meer plekken ondieper te maken. Daarom kijken we samen met onze partners wat er nog meer mogelijk is in het gebied.

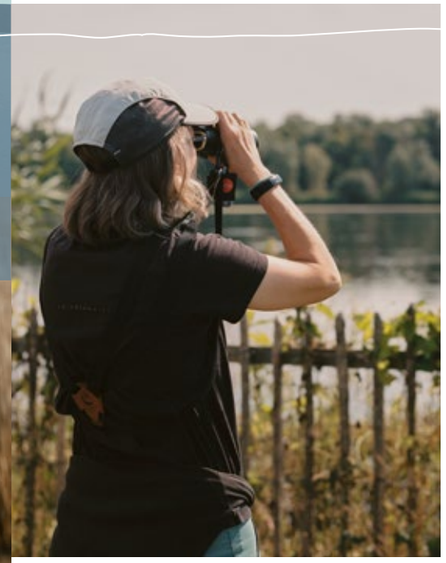
In een volgende fase willen we nog meer ondiep water creëren. Daarmee ontstaat meer gevarieerd en natuurlijk landschap, met verschillende dieptes en flauwere oevers. Het zorgt ervoor dat zonlicht de bodem en de flauwere taluds beter kan bereiken. De variatie in temperatuur en lichtere plekken zorgt voor betere omstandigheden voor onderwaterleven. Waterplanten groeien beter en dat zorgt op hun beurt weer voor meer beschutting en voedsel voor bijvoorbeeld vissen, insecten en amfibieën.

Onze doelstellingen

De ambitie is om het gebied verder te ontwikkelen tot een riviergebonden natuurgebied waarbij het verbeteren van de landschaps- en waterkwaliteit, biodiversiteit en hoogwaterveiligheid centraal staan.

Robuuste natuur

- *9,5 hectare ondiep water*
  We maken 9,5 hectare van de plas ondieper. Hierdoor kan meer zonlicht de bodem bereiken en krijgen waterplanten de kans om te groeien. De planten bieden voedsel en beschutting aan kleine vissen en andere waterdieren.

- *4 hectare moeras, slikplaten en eilanden*
  Aan de zuidzijde van de plas komt een moeraszone van 4 hectare, met slikkige oevers en eilanden. Dit vormt een waardevol leefgebied voor vogels. De eilanden bieden veilige plekken om te rusten en te broeden.

- *Ook ruimte voor diep water*
  Niet de hele plas wordt ondiep. Er blijven ook diepere en koudere delen aanwezig. Hierdoor kan het water tijdens warme periodes minder snel opwarmen. Dat helpt om problemen zoals zuurstoftekort en blauwalg te beperken.

- *Ruimte voor ontwikkeling*
  De nieuwe eilanden krijgen de ruimte om zich natuurlijk te ontwikkelen. Op termijn kunnen hier ook bomen en struiken groeien.

Beleefbare natuur
De natuur krijgt de ruimte, maar blijft beleefbaar. Er komen geen gebaande paden; bezoekers mogen zelf door het gebied struinen. De begroeiing en koeienpaadjes wijzen straks de weg. Dichtbij een van de ingangen komt een vogeluitkijkpunt. Vanaf deze plek kunnen bezoekers de plas, moeraszone en eilanden overzien.

Hergebruik van grond
Voor de aanleg van de nieuwe natuur gebruiken we vrijkomende grond. Door grondstromen slim te hergebruiken, kunnen we het gebied op een duurzame manier inrichten en tegelijkertijd goed aansluiten op de wensen van de eigenaar Natuurmonumenten en de omgeving.

Bijdrage aan de Kaderrichtlijn Water
Met de maatregelen geven we het natuurlijke watersysteem meer ruimte. De variatie in waterdiepte, oevers, moeras en eilanden draagt bij aan een betere ecologische waterkwaliteit. Daarmee sluit de ontwikkeling aan bij de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

Inrichtingsplan

In de eerste fase van de herinrichting is de getijdengeul aangelegd. Momenteel zijn we met de uitvoering bezig in de tweede fase van het plan. Daarbij zijn de oevers flauwer gemaakt en is het nieuwe eiland aangelegd. In de derde fase willen we nog twee natuureilanden aanleggen, zoals in het inrichtingsplan is aangegeven.

1. Eilanden met bos
2. Moeraszone met slikkige platen
3. Ondiep water
4. Vogeluitkijkpunt
5. Flauwe taluds (1:8)
6. Bodem plas -15m NAP
7. Versmalling zanddam

GRONDBANK Kesselse Waard

Natuurlijk samenspel in de Kesselse Waard

De grootste bewoners die je in de Kesselse Waard aantreft zijn de runderen. Zij helpen al grazend met het groenbeheer. Ze zorgen voor een soortenrijk grasland, met veel bloeiende kruiden, waar weer talloze insecten op af komen. Deze insecten hebben op hun beurt een belangrijke rol in het geheel. Ze bestuiven planten, ruimen de natuur op en vormen een belangrijke voedselbron voor bijvoorbeeld vogels. Samen met de meidoornstruwelen en het water zorgt het geheel voor een rustgevend schilderachtig tafereel.

De plas is door de getijdengeul sinds 2016 rechtstreeks verbonden met de Maas. Door het verschil in eb en vloed ontstaat lokaal een stroomversnelling. Dat biedt kansen aan diverse flora en fauna.

Zomers zoemt het dan ook volop in de uiterwaarden, bijvoorbeeld wanneer de kaardenbollen en distels bloeien. Tal van vogels vinden hier hun voedsel, waaronder de kleurrijke met zijn zwart-wit-rode kopje. Hij pikt de zaden uit de distels; niet voor niets wordt hij ook wel distelvink genoemd.

Van innamebekken naar natuurgebied

Diepe plassen komen van oorsprong niet voor in het stroomgebied van de Maas. Ze zijn meestal ontstaan door zandwinning. De Kesselse plas heeft ook een andere geschiedenis. De plas is ooit aangelegd als innamebekken voor Maaswater, als onderdeel van een plan voor de drinkwaterwinning. Dat plan is uiteindelijk nooit uitgevoerd.

Nu krijgt de plas steeds meer een natuurlijke inrichting. Door delen van de plas ondieper te maken, ontstaat meer ruimte voor riviernatuur. In 2024 is de bodem al grotendeels opgehoogd, waarbij ook een eiland en vooroever zijn gecreëerd. Op dit eiland en de nog te vormen eilanden kan in de loop der jaren bos ontstaan. Omdat roofdieren hier niet makkelijk kunnen komen, vormt het bovendien een veilige plek voor vogels om te rusten en te broeden.

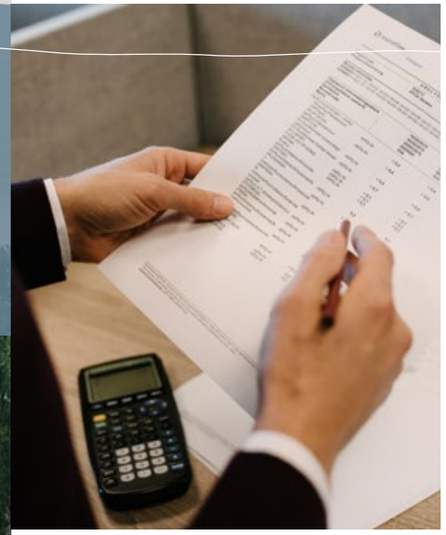
Moeraszone voor meer diversiteit
Aan de zuidzijde van de plas willen we een nieuwe moeraszone aanleggen. Daarmee voegen we een waardevol stuk natuur toe aan het gebied. De combinatie van ondiep water, slikkige oevers en moeras biedt volop kansen voor vogels, vissen, waterplanten en andere waterdieren.

De slikkige oevers zijn aantrekkelijk voor steltlopers, zoals de groenpootruiter en tureluur. In de ondiepe delen van de plas kunnen waterplanten zich ontwikkelen en vinden vissen en ongewervelde waterdieren voedsel en beschutting. Zo ontstaat hier nog een gevarieerd leefgebied voor veel verschillende soorten.

Zorgvuldige uitvoering

Bij de inrichting van de Kesselse Waard staat een zorgvuldige uitvoering voorop. De grond en baggerspecie die we toepassen, moeten voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen. Dit wordt regelmatig getest en aankomende ladingen worden gecontroleerd. Rijkswaterstaat houdt toezicht op de kwaliteit en toepassing van het materiaal.

Realisatie
Voor de verdere verondieping van de Kesselse Waard verwachten we in totaal ongeveer 1.600.000 m^3 herbruikbare grond toe te passen. Dit gebeurt verspreid over een periode van ongeveer vier jaar. Naar verwachting is de uitvoering in 2030 afgerond.

Aanleg van ondieptes en moeraszone
De ondiepe delen van de plas worden aangelegd tot ongeveer 3,50 meter beneden NAP. Hiervoor gebruiken we een stortkoker. Vanaf een ponton schept een kraan de herbruikbare grond uit de schepen die het materiaal aanvoeren. Via de stortkoker wordt de grond vervolgens op de juiste plek in de plas aangebracht.

Ook de moeraszone wordt op deze manier opgebouwd. Het deel dat boven het water uitkomt, wordt met een rups- of amfibiekraan verder afgewerkt. Op die manier krijgt de moeraszone de gewenste vorm en hoogte.

Cijfers na uitvoering

1.600.000 m^3
herbruikbare grond toegepast

27.500 m^2
moeraszone gerealiseerd

circa 9000 m^2
aan nieuwe natuurlijke eilandjes

Blijf op de hoogte

Wilt u op de hoogte blijven, dan kunt u een e-mail sturen naar communicatie@k3.nl. Dan ontvangt u voortaan de nieuwsbrieven over het project. Heeft u in het verleden al nieuwsbrieven van ons ontvangen, dan bent u al bij ons bekend en hoeft u zich niet (opnieuw) aan te melden.

Heeft u naar aanleiding van deze brochure nog vragen en/of wilt u het project een keer bezoeken? Onze deuren staan voor u open! Wij informeren u graag uitgebreid over de plannen voor de Kesselse Waard, het werk wat al achter ons ligt, dat wat er nog staat te gebeuren en de wijze van uitvoering.

De uitgebrachte nieuwsbrieven vindt u ook op www.grondbankgmg.nl/kesselsewaard. Ook kunt u contact opnemen met een van de contactpersonen. U vindt hun gegevens hiernaast.

Contact

Over de uitvoering van het werk

- Leon van Elzakker
  Projectleider Grondbank GMG
  l.vanelzakker@grondbankgmg.nl
  024 34 88 827

Over het overkoepelende plan voor de Kesselse Waard

- Iwan Reerink
  Senior Projectleider K3 (K3 is de moederorganisatie van Grondbank GMG)
  i.reerink@k3.nl
  024 348 88 54

- Lianne Schröder
  Coördinator Natuurbeheer
  Natuurmonumenten
  maas@natuurmonumenten.nl

© 2026 Grondbank GMG

GRONDBANK GMG

Wanraaij 2
6673 DN Andelst
Postbus 200
6660 AE Elst (Gld)
Tel. 024 348 88 00
info@grondbankgmg.nl
www.grondbankgmg.nl

Natuurmonumenten

Natuurmonumenten
Akkerseweg 9
5321 HG Hedel
maas@natuurmonumenten.nl
www.natuurmonumenten.nl/maasuiterwaarden

een KE onderneming